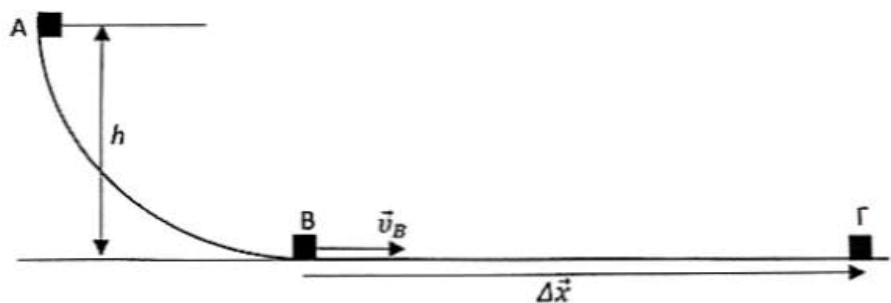

485. Ο διάδρομος του σχήματος είναι ακλόνητος και πολύ μεγάλου μήκους. Το καμπυλόγραμμο τμήμα του AB είναι λείο, ενώ το ευθύγραμμο τμήμα του είναι τραχύ. Η υψομετρική διαφορά των σημείων A και B είναι $h = 5 \text{ m}$. Σώμα ελευθερώνεται από το σημείο A και κινείται μένοντας διαρκώς σε επαφή με τον διάδρομο. Το σώμα με το οριζόντιο τμήμα του διαδρόμου παρουσιάζει συντελεστή τριβής ολίσθησης $\mu_{ολ} = 0,5$.

Δ1. Να υπολογίσετε:

Δ1.1. το μέτρο της ταχύτητας v_B του σώματος όταν διέρχεται από το σημείο B.

Μονάδες 6

Δ1.2. το μέτρο της μέγιστης μετατόπισης Δx του σώματος στο οριζόντιο τμήμα του διαδρόμου.

Μονάδες 6

Δ1.3. το χρονικό διάστημα της κίνησης του σώματος στο οριζόντιο τμήμα του διαδρόμου.

Μονάδες 6

Δ2. Να συγκρίνετε τη μεταβολή της ταχύτητας του σώματος κατά την κίνησή του στο καμπυλόγραμμο τμήμα του διαδρόμου με την αντίστοιχη στο ευθύγραμμο.

Μονάδες 7

Η επιτάχυνση της βαρύτητας να θεωρηθεί σταθερή, με μέτρο $g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$.

487. Σώμα μάζας $m = 1 \text{ kg}$ εκτοξεύεται από τη βάση ακλόνητου, πλάγιου δαπέδου, πολύ μεγάλης έκτασης, με αρχική ταχύτητα μέτρου $v_0 = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ και κινείται κατά μήκος του. Η γωνία που σχηματίζει το πλάγιο δάπεδο με τον οριζόντα είναι $\varphi = 30^\circ$. Το σώμα παρουσιάζει με το δάπεδο συντελεστή οριακής (μέγιστης στατικής) τριβής $\mu_{op} = \frac{\sqrt{3}}{4}$ και συντελεστή τριβής ολίσθησης $\mu_{ολ} = \frac{\sqrt{3}}{5}$.

Δ1. Να υπολογίσετε τη μετατόπιση του σώματος μέχρι τη στιγμιαία ακινητοποίησή του.

Μονάδες 6

Δ2. Να αποδείξετε ότι η ακινητοποίηση του σώματος είναι παροδική.

Μονάδες 6

Δ3. Να υπολογίσετε το μέτρο της ταχύτητας του σώματος τη στιγμή που, κατερχόμενο, διέρχεται από τη βάση του επιπέδου.

Μονάδες 6

Δ4. Να υπολογίσετε τη θερμότητα που εκλύθηκε στο περιβάλλον, λόγω τριβών, από τη χρονική στιγμή της εκτόξευσης του σώματος, μέχρι τη χρονική στιγμή που, κατερχόμενο, διέρχεται από τη βάση του επιπέδου. Μον.7

Η επιτάχυνση της βαρύτητας να θεωρηθεί σταθερή, με μέτρο $g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$. Δίνονται: $\eta\mu(30^\circ) = \frac{1}{2}$, $\sigma\upsilon\nu(30^\circ) = \frac{\sqrt{3}}{2}$.

488. Σώμα μάζας $m = 1 \text{ Kg}$ βρίσκεται αρχικά ακίνητο σε οριζόντιο, ακλόνητο και τραχύ δάπεδο, πολύ μεγάλης έκτασης, με το οποίο παρουσιάζει συντελεστή οριακής (μέγιστης στατικής) τριβής $\mu_{op} = 0,5$ και συντελεστή τριβής ολίσθησης $\mu_{ολ} = 0,4$. Τη χρονική στιγμή $t_0 = 0$ ασκείται στο σώμα σταθερή, οριζόντια δύναμη $\vec{F}$ μέτρου $F = 10 \text{ N}$.

Δ1. Να εξετάσετε αν το σώμα αρχίζει να κινείται τη χρονική στιγμή $t_0 = 0$.

Μονάδες 5

Η δύναμη $\vec{F}$ ασκείται μέχρι τη χρονική στιγμή $t_1 = 10 \text{ s}$ και στη συνέχεια καταργείται.

Δ2. Να υπολογίσετε:

Δ.2.1. τη συνολική μετατόπιση του σώματος.

Μονάδες 15

Δ.2.2. τη συνολική θερμότητα που εκλύθηκε στο περιβάλλον.

Μονάδες 5

Η επιτάχυνση της βαρύτητας να θεωρηθεί σταθερή, με μέτρο $g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$.

485/85

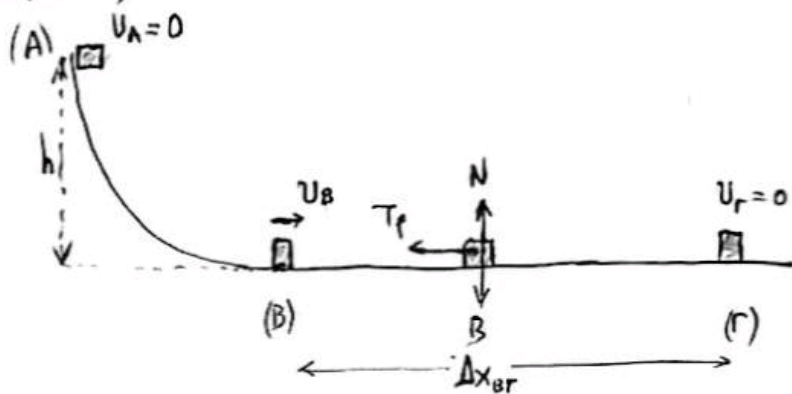
d) Θ.M.K.E. A → B (για επιφάνεια)

$$K_B - K_A = W_B + W_N$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} m v_B^2 = m g h$$

$$\Rightarrow v_B = \sqrt{2 \cdot g \cdot h} = \sqrt{2 \cdot 10 \cdot 5}$$

$$\Rightarrow v_B = 10 \text{ m/s}$$

e) $\Sigma F_y = 0 \Rightarrow N = mg$
 $T_f = \mu \cdot N = \mu \cdot m \cdot g$

$\Sigma F_x = m \cdot \alpha \Rightarrow -T_f = m \cdot \alpha$

$\Rightarrow -\mu m g = m \cdot \alpha \Rightarrow \alpha = -\mu g \Rightarrow \alpha = -5 \text{ m/s}^2$

$v_\Gamma = v_B + \alpha \cdot \Delta t_2 \Rightarrow 0 = 10 - 5 \cdot \Delta t_2 \Rightarrow \Delta t_2 = 2 \text{ s}$

$\Delta x_{B\Gamma} = v_B \cdot \Delta t_2 + \frac{1}{2} \alpha \cdot \Delta t_2^2 = 10 \cdot 2 - \frac{1}{2} \cdot 5 \cdot 2^2 \Rightarrow \Delta x_{B\Gamma} = 10 \text{ m}$

Από τριβή: $K_\Gamma - K_B = W_{Tf} + W_B + W_N$

$\Rightarrow -\frac{1}{2} m v_B^2 = -T_f \cdot \Delta x$

$\Rightarrow \frac{1}{2} m v_B^2 = \mu \cdot m \cdot g \cdot \Delta x \Rightarrow \Delta x = \frac{v_B^2}{2\mu g} = \frac{10^2}{2 \cdot 10} \Rightarrow \Delta x_{B\Gamma} = 10 \text{ m}$

! Θ.M.K.E.

γ) $\Delta t_2 = 2 \text{ s}$

δ) A → B: $\Delta |v| = v_B - v_A = 10 - 0 = 10 \text{ m/s}$

B → Γ: $\Delta U = v_\Gamma - v_B = 0 - 10 = -10 \text{ m/s}$

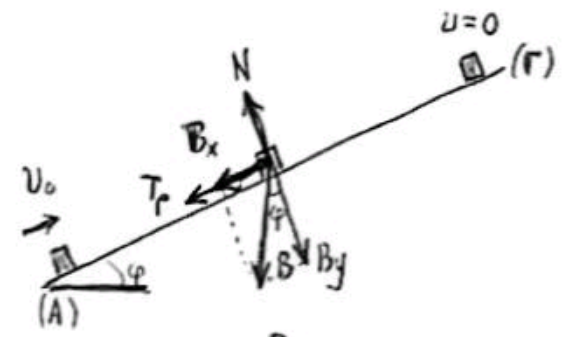
$\Delta v_{A\Gamma} = -\Delta v_{B\Gamma}$

487 / 86

$m = 1 \text{ kg}$
 $u_0 = 10 \text{ m/s}$
 $\varphi = 30^\circ$
 $\mu_{op} = \frac{\sqrt{3}}{4}$
 $\mu_{\sigma\sigma} = \frac{\sqrt{3}}{5}$

α) $\Sigma F_y = 0 \Rightarrow N - B_y = 0 \Rightarrow N = 5\sqrt{3} \text{ N}$
 $T_p = \mu_{\sigma\sigma} \cdot N = \frac{\sqrt{3}}{5} \cdot 5\sqrt{3} \Rightarrow T_p = 3 \text{ N}$

Θ.Μ.Κ.Ε. (A) → (Γ)
 $K_{\Gamma} - K_A = W_{B_x} + W_{B_y} + W_N + W_{T_p}$
 $\Rightarrow -\frac{1}{2} \cdot m \cdot u_0^2 = -B_x \cdot s - T_p \cdot s$
 $\Rightarrow \frac{1}{2} \cdot 1 \cdot 10^2 = 5 \cdot s + 3 \cdot s \Rightarrow s = \frac{25}{4} \text{ m} = (A\Gamma) = 6,75 \text{ m}$

$B_x = m \cdot g \cdot \eta \cdot \varphi = 5 \text{ N}$
 $B_y = m \cdot g \cdot \sigma \cdot \varphi = 5\sqrt{3} \text{ N}$

Άλλος τρόπος: $\Sigma F_x = m \cdot a_1 \Rightarrow -B_x - T_p = m \cdot a_1 \Rightarrow a_1 = -8 \text{ m/s}^2$
 $u_{\Gamma} = u_0 + a_1 \cdot t_1$
 $s = u_0 \cdot t_1 + \frac{1}{2} a_1 \cdot t_1^2 \Rightarrow s = \frac{u_0^2}{2 \cdot |a_1|} = \frac{10^2}{2 \cdot 8} \Rightarrow s = 6,75 \text{ m}$

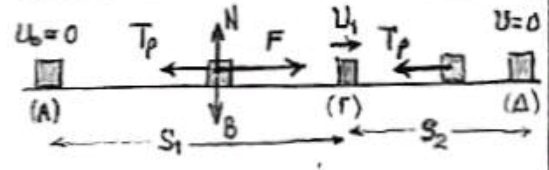
β) Όταν θα έχει ακινητοποιηθεί, στη θέση (Γ), κατά τον άξονα x'x θα δέχεται την B_x και την στατική τριβή T_p που θα έχει φορά αντίθετη της B_x .
 $T_{p \text{ στατ}} = \mu_{\sigma\sigma} \cdot N = \frac{\sqrt{3}}{4} \cdot 5\sqrt{3} = 3,75 \text{ N}$
 $B_x = m \cdot g \cdot \eta \cdot 30^\circ = 5 \text{ N} > T_{p \text{ στατ}}$
 άρα το σώμα θα ολισθήσει προς τα κάτω, και θα επιταχύνεται από τη θέση (Γ) προς τη θέση (Α).

γ) Θ.Μ.Κ.Ε. (Γ) → (Α)
 $K_A - K_{\Gamma} = W_{B_x} + W_{T_p}$
 $\Rightarrow \frac{1}{2} \cdot m \cdot u_A^2 = B_x \cdot s - T_p \cdot s$
 $\Rightarrow \frac{1}{2} \cdot 1 \cdot u_A^2 = 5 \cdot 6,75 - 3 \cdot 6,75 \Rightarrow u_A = 5 \text{ m/s}$
 Όταν το σώμα ολισθαίνει, δέχεται την τριβή ολίσθησης $T_p = \mu_{\sigma\sigma} \cdot N = 3 \text{ N}$

δ) Η θερμότητα είναι ίση με το έργο της τριβής σε όλη τη διαδρομή $A \rightarrow \Gamma \rightarrow A$.
 $Q = |W_{T_p}^{A\Gamma A}| = |-T_p \cdot 2s| = T_p \cdot 2s = 3 \cdot 2 \cdot 6,75 \Rightarrow Q = 37,5 \text{ J}$

488 / 86

α) $\Sigma F_y = 0 \Rightarrow N - B = 0 \Rightarrow N = m \cdot g \Rightarrow N = 10 \text{ N}$
 $T_{p \text{ στατ}} = \mu_{\sigma\sigma} \cdot N = 0,5 \cdot 10 \Rightarrow T_{p \text{ στατ}} = 5 \text{ N}$
 $F = 10 \text{ N} > T_{p \text{ στατ}}$

άρα το σώμα θα ολισθήσει, και τότε η τριβή θα γίνει τριβή ολίσθησης $T_p = \mu_{\sigma\sigma} \cdot N = 0,4 \cdot 10 \Rightarrow T_p = 4 \text{ N}$

β) $A \rightarrow \Gamma$: $\Sigma F_x = m \cdot a_1 \Rightarrow F - T_p = m \cdot a_1 \Rightarrow 10 - 4 = 1 \cdot a_1 \Rightarrow a_1 = 6 \text{ m/s}^2$
 $u_1 = u_0 + a_1 \cdot t_1 \Rightarrow u_1 = 6 \cdot 10 \Rightarrow u_1 = 60 \text{ m/s}$
 $s_1 = u_0 \cdot t_1 + \frac{1}{2} a_1 \cdot t_1^2 \Rightarrow s_1 = 300 \text{ m}$
 $\Gamma \rightarrow \Delta$: $\Sigma F_x = m \cdot a_2 \Rightarrow -T_p = m \cdot a_2 \Rightarrow a_2 = -4 \text{ m/s}^2$
 $u_2 = u_1 + a_2 \cdot t_2 \Rightarrow 0 = 60 - 4 \cdot t_2 \Rightarrow t_2 = 15 \text{ s}$
 $s_2 = u_1 \cdot t_2 - \frac{1}{2} a_2 \cdot t_2^2 \Rightarrow s_2 = 450 \text{ m}$
 Τότε $s_{\sigma\lambda} = s_1 + s_2 \Rightarrow s_{\sigma\lambda} = 750 \text{ m}$

Άλλος τρόπος (έ' εργασία) ... αν έχω έργο το $s_1 = 300 \text{ m}$
 Θ.Μ.Κ.Ε. (A) → (Δ): $K_{\Delta} - K_A = W_F + W_{T_p}$
 $\Rightarrow 0 = F \cdot s_1 - T_p \cdot s_{\sigma\lambda}$
 $\Rightarrow 0 = 10 \cdot 300 - 4 \cdot s_{\sigma\lambda}$
 $\Rightarrow s_{\sigma\lambda} = 750 \text{ m}$

γ) $Q = |W_{T_p}| = |-T_p \cdot s_{\sigma\lambda}| = 4 \cdot 750 \Rightarrow Q = 3.000 \text{ J}$